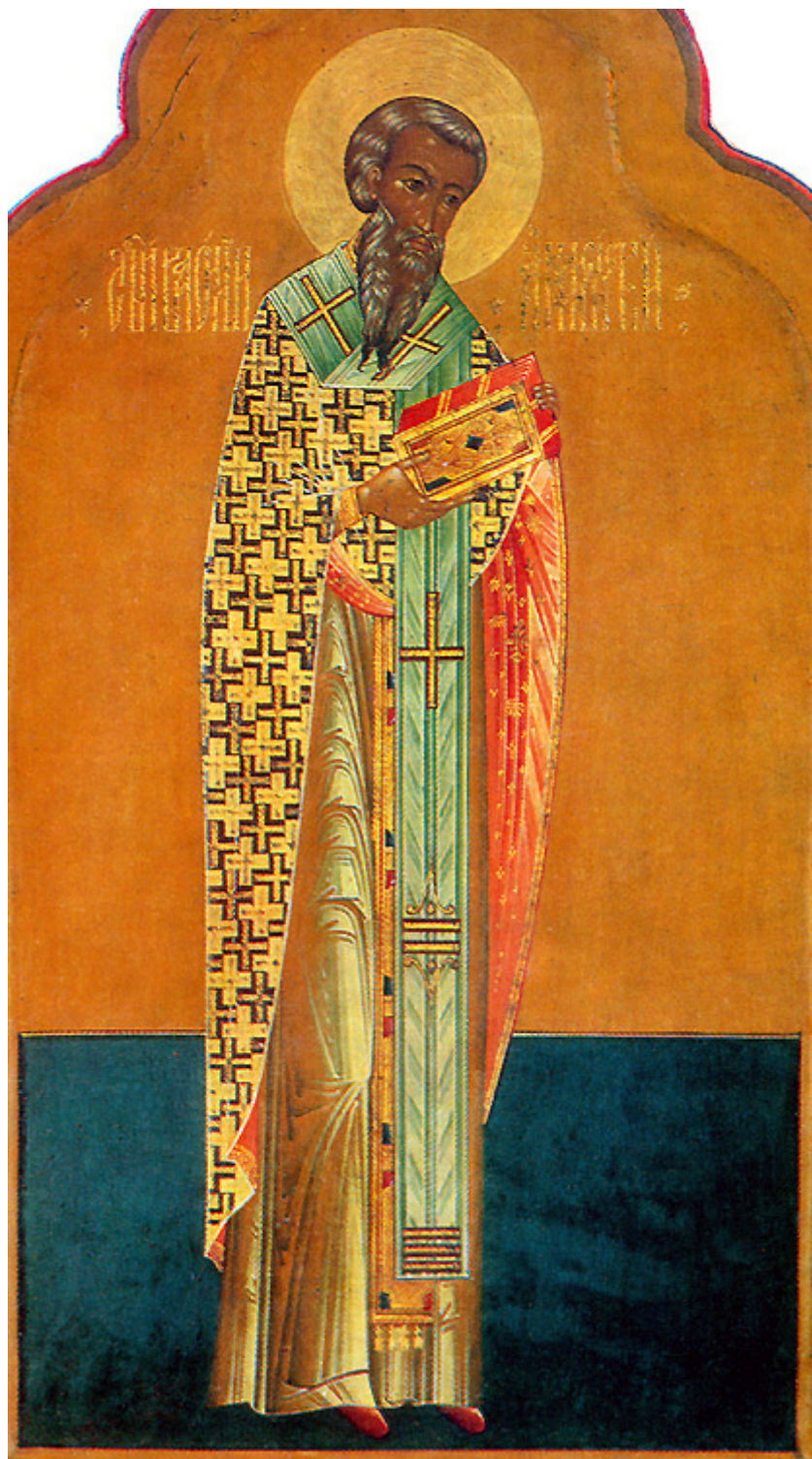
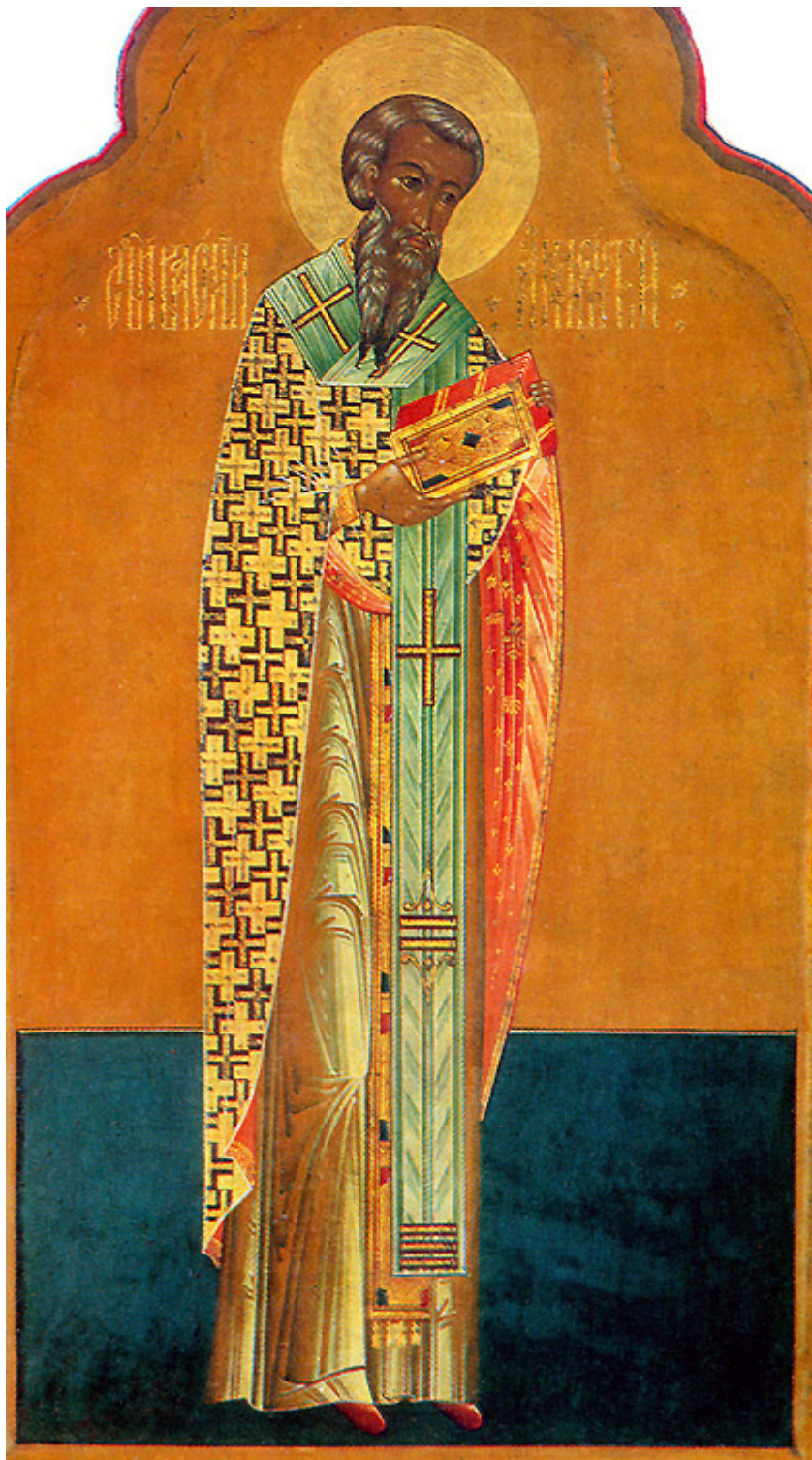

26 Απριλίου 2026

Άγιος Βασιλέας Ιερομάρτυρας Επίσκοπος Αμαθείας

[Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia /
Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Βασιλέας Ιερομάρτυρας Επίσκοπος Αμασείας

Εορτάζει στις 26 Απριλίου εκάστου έτους.

Τμηθείς, Βασιλεῦ, βασιλεὺς πόλου γίνη,

Ἐξ αἱμάτων σῶν βάμμα κόκκινον φέρων.

Εἰκάδα ἄμφ' ἕκτην Βασιλεὺς ξίφει αὐχένα κάρθη.

Βιογραφία

Ο Ἅγιος Ιερομάρτυς Βασιλεύς ἐζήσε κατά τους χρόνους του βασιλέως Λικινίου (307-323 μ.Χ.) και ἦταν Επίσκοπος της Αμασείας του Πόντου. Ο Επίσκοπος Βασιλεύς διακρινόταν για τον ζήλο του υπέρ της πίστεως και την ακοίμητη δραστηριότητα στην επιτέλεση των καθηκόντων του. Επειδή παντού υπήρχαν και πλάνες και κίνδυνοι, ἐσπευδε παντού και ο ἴδιος κηρύττοντας, συμβουλεύοντας, παρηγορώντας, ενισχύοντας, στηρίζοντας, ελκύοντας, πυκνώνοντας και εγκαρδιώνοντας τις Χριστιανικές τάξεις και αναδεικνύοντας αυτές όσο το δυνατόν ισχυρότερες πνευματικά ἐναντι του ειδωλολατρικού κόσμου.

Γι' αὐτόν τον λόγο οι ιερεῖς και οι ἄρχοντες των ειδωλολατρῶν, ἔτρεφαν ἐναντίον του σφοδρὴ ἔχθρα. Και ὅταν ο Λικίνιος, το ἔτος 322 μ.Χ., προέβη στα δυσμενὴ και διωκτικά μέτρα ἐναντίον των Χριστιανῶν, κατήγγειλαν προς αὐτόν τον Επίσκοπο Αμασείας, Βασιλέα.

Ἐνα ιδιαίτερο περιστατικό κορύφωσε την οργή του Λικινίου ἐναντίον του Επισκόπου Βασιλέως. Κοντὰ στην αυτοκράτειρα Κωνσταντία διέμενε ἄλλοτε ως ἀκόλουθος μια νεαρή και ωραιότατη κόρη, που ονομαζόταν Γλαφύρα. Εξαιτίας της ομορφιάς της ο Λικίνιος ἀνεφλέγη ἀπὸ ἀμαρτωλό πάθος, ως δούλος σαρκικῶν παθῶν, καθώς ἦταν. Η κόρη ἀντιλήφθηκε τον κίνδυνο που ἀπειλοῦσε την τιμὴ της. Ὡς γνήσια Χριστιανὴ ὁμως δεν δελεάσθηκε καθόλου ἀπὸ το βασιλικὸ ἔρωτα, ἀλλὰ ἐφριξε και ζήτησε την σωτηρία της στην φυγή. Ενδύθηκε λοιπὸν με ἀνδρικά ρούχα και κάποια νύχτα, βοηθούμενη ἀπὸ την βασιλίτσα που ἔμαθε ὅσα συμβαίνουν, ἄφησε την Κωνσταντινούπολη και ἐφθασε στην Αμάσεια, ὅπου παρουσιάσθηκε στον Επίσκοπο Βασιλέα και ζήτησε την ἠθική του προστασία.

Ο Επίσκοπος ἐπαίνεσε την γνήσια ευσέβεια και την ἀδούλωτη σύνεση της νέας, την τοποθέτησε δε κοντὰ σε ἠλικιωμένη Χριστιανὴ γυναίκα που ἦταν ἐντελῶς ἀφοσιωμένη στην υπηρεσία του Χριστοῦ και βοηθούσε σημαντικότερα τον Επίσκοπο στο ἔργο των γυναικῶν της Εκκλησίας. Η Γλαφύρα ἐξέφρασε την βαθιά εὐγνωμοσύνη της και χάρηκε ιδιαίτερα που της δόθηκε η ευκαιρία να ἀσχοληθεῖ και αὐτὴ με θεάρεστες ἀσχολίες. Βοηθούσε λοιπὸν στην κατήχηση γυναικῶν και νεαρῶν κοριτσιῶν, που ἠθελαν να ἀσπασθοῦν την χριστιανική πίστη και να γίνουν

μέλη της Εκκλησίας, ευεργετούσε φτωχά και ορφανά παιδιά και επιπλέον κατέβαλε όλη τη δαπάνη που προϋπολογίσθηκε για την οικοδομή Χριστιανικού ναού στην Αμάσεια.

Μάταια ο Λικίνιος την είχε αναζητήσει σε όλη την πρωτεύουσα και στα περίχωρα. Όμως οι εχθροί του Επισκόπου Βασιλέως, πληροφορήσαν τον Λικίνιο ότι η κόρη εκείνη είχε καταφύγει κοντά στον Ιεράρχη της Αμάσειας και ότι την προστάτευσε και κατόρθωσε να εκμεταλλευθεί τα πλούτη της υπέρ των σκοπών της Εκκλησίας. Η είδηση άναψε πυρκαγιά στη σαρκοβόρα και μοχθηρή ψυχή του Λικινίου. Υπέθετε ότι η Γλαφύρα ζούσε ακόμη και ότι θα την έφερνε κάτω από την εξουσία του. Αλλά η σεμνή κόρη, είχε ήδη πεθάνει και ο τάφος ματαίωσε για πάντα τους χυδαίους πόθους του. Τότε η μανία του έγινε σφοδρότερη κατά του Επισκόπου Βασιλέως. Διέταξε, λοιπόν, να τον φέρουν σιδηροδέσμιο στη Νικομήδεια. Η διαταγή εκτελέσθηκε και ο Άγιος κλείσθηκε στη φυλακή.

Τον Άγιο ακολούθησαν δύο από τους διακόνους της Εκκλησίας της Αμάσειας, ο Θεότιμος και ο Παρθένιος, τους οποίους φιλοξένησε ένας ευσεβής και φιλόανθρωπος Χριστιανός, ονόματι Ελπιδοφόρος. Οι παρεχόμενες αγαθοεργίες του Ελπιδοφόρου προς όλους είχαν καταστήσει φίλους του ακόμα και τους φρουρούς των φυλακών. Μπορούσαν λοιπόν οι δύο διάκονοι να εισέρχονται ορισμένη ώρα στη φυλακή, όπου απολάμβαναν την ευχαρίστηση να συνδιαλέγονται με τον Επίσκοπό τους, να ακούνε από το στόμα του τον λόγο της αλήθειας και να δέχονται ηθική ενίσχυση και παρηγοριά.

Λίγες ημέρες μετά, ο Λικίνιος διέταξε να φέρουν τον φυλακισμένο Επίσκοπο ενώπιον του. Τον έλεγξε με δριμύτητα ως ένοχο για την απόκρυψη της Γλαφύρας και για τον ζήλο με τον οποίο υπεράσπιζε την χριστιανική του πίστη περιφρονώντας τα βασιλικά διατάγματα. Ο Επίσκοπος για την Γλαφύρα, απάντησε ότι δεν μπορούσε να μην παράσχει άσυλο και προστασία στη χριστιανική κόρη, η οποία ήταν εξόριστη και ήθελε η ίδια να περισώσει και να διαφυλάξει την τιμή της, και ότι αυτή η ίδια από ευσεβή διάθεση χρησιμοποίησε την περιουσία της υπέρ των φτωχών και για την ανέγερση ναού, πράγματα για τα οποία ένας Επίσκοπος οφείλει να προτρέπει τους πιστούς και όχι αν τους εμποδίζει. Και για την περιφρόνηση των βασιλικών διαταγών, οι οποίες απέβλεπαν στην εξόντωση της χριστιανικής πίστεως, ο Άγιος αποκρίθηκε ότι ο ίδιος ο βασιλέας Λικίνιος άλλοτε είχε αναγνωρίσει μαζί με τον Κωνσταντίνο το καθήκον του να επιτρέψουν στους Χριστιανούς την πλήρη ελευθερία της λατρείας τους και του δόγματός τους και ότι αυτός (ο Επίσκοπος) εξακολουθεί να θεωρεί ορθό και έγκυρο το παλαιότερο εκείνο βασιλικό διάταγμα, διότι ήταν αξιότερο σε όλα. Εν τέλει δε, παρακάλεσε

τον Λικίνιο, στο όνομα της ίδιας της δικής του σωτηρίας και του μέλλοντος του κράτους του, να ανακαλέσει τα νέα μέτρα και να αναγνωρίσει στους Χριστιανούς την ελευθερία της θρησκευτικής τους συνειδήσεως.

Ο βασιλέας Λικίνιος απέπεμψε τον Επίσκοπο, κρατώντας επιφυλακτική στάση και ανέθεσε σε έναν από τους άρχοντές του να τον δει κατ' ιδίαν και να προσπαθήσει να τον αποσπάσει από την πίστη του. Η συγκεκριμένη αποστολή απέτυχε και διατάχθηκε έτσι η καταδίκη του Επισκόπου. Αυτός άκουσε ατάραχος την απόφαση και προσευχήθηκε προς τον Θεό να δεχθεί με έλεος την ψυχή του. Προσευχήθηκε, επίσης, υπέρ της ασφάλειας του ποιμνίου του και για τη νίκη της Εκκλησίας. Ύστερα ασπάζεται και ευλόγησε τους δύο διακόνους και τον Ελπιδοφόρο, τους παρηγόρησε στην θλίψη τους και τους επιτίμησε γιατί έκλαιγαν, λέγοντας τον έξοχο εκείνο λόγο ότι σε τέτοιου είδους κινδύνους οι Χριστιανοί οφείλουν να φυλάνε τα δάκρυά τους και να χύσουν με προθυμία το αίμα τους. Έπειτα με προθυμία έκλινε την τίμια κεφαλή του στον δήμιο, ο οποίος την απέκοψε. Έτσι ο Άγιος έλαβε το στέφανο του μαρτυρίου.

Μετά από αυτό η τίμια κεφαλή και το λείψανο του Αγίου Βασιλέως ρίχθηκαν στη θάλασσα με βασιλική διαταγή. Αλλά ένα αλιευτικό πλοίο, που έριχνε τα δίχτυα του στον κόλπο της Σινώπης, ανέσυρε από εκεί το λείψανο του Αγίου. Ο δε Ελπιδοφόρος, καθώς πληροφορήθηκε το γεγονός σε όνειρο, ήλθε με τους διακόνους Θεότιμο και Παρθένιο και αφού παρέλαβαν το Άγιο λείψανο, το έφεραν στην Αμάσεια, στην ιερή αυτή ακρόπολη των Αγίων του κόπων και αγώνων και το ενταφίασαν στο προσφιλές του έδαφος.

Η Σύναξη του Αγίου Βασιλέως ετελείτο στην Μεγάλη Εκκλησία, στην οποία ίσως φυλασσόταν μέρος του ιερού σκηνώματός του.

Άπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος α΄. Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς Λειτουργὸς τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, τῷ παρανόμῳ βασιλεῖ ἀντετάξω, Ἱερομάρτυς ἔνδοξε παμμάκαρ Βασιλεῦ, ὅθεν τὸν αὐχένα σου, ἐκτμηθεῖς διὰ ξίφους, χαίρων προσεχώρησας, πρὸς οὐράνιον λῆξιν, ἧς καὶ ἡμᾶς δυσώπει μετασχεῖν, τοὺς εὐφημούντας τὴν ἔνθεον μνήμην σου.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Άγιος Βασίλειος Ιερομάρτυρας Επίσκοπος
Αμασειάς

Πηγή: saint.gr